

המשך לפרשת: שמות.

דממה מתוחה השתררה, ואז שאל אחד הנוכחים: "אבל.. הלא למדנו שיש לקבל יסורים באהבה! "לקבולינהו בשמחה!"

ענה הרב ואמר: "ודאי! אבל בראש ובראשונה יש לדעת את האמת, לאבחן את המצב. לדעת שאלו ייסורים, שרוצים ממך משהו. לא להיות בגדו: שוטה אינו מרגיש!..."

לא ידע הרב האם ירדו לסוף דעתו, והוסיף: "כלום ידוע לכם מה שאמרו חז"ל, שגלות מכפרת הכל?"

אמרו: "כן".

המשיך ושאל: "ואנו מצויים כיום בגלות?"

אמרו: "ודאי".

הסיק: "נמצא, לפי זה, שכל עוונותינו התכפרו? שאין יהודי שנחל גיהנום!"

שתקו במבוכה.

ענה ואמר: "אלא מאי, כמעט שאין לך יהודי שחש שהוא בגלות... ויסורים שאין חשים בהם - אינם בגדר ייסורים..."

מאתיים ועשר שנים היו בני ישראל במצרים, עבדו בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה, פרעה רחץ בדם ילדיהם, מיכמך את עולליהם בחומה, על גבם חרשו חורשים, האריכו למעניתם - ומשה רבינו, הגואל המעותד, שוהה במדיין. הוא בן חמישים, שישים, שבעים - ולא נקרא להושיע את העם. מתי התרחשה הגאולה? כאשר נאנחו בני ישראל מן העבודה, כאשר חשו בשיעבודם.

"ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים, ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו - וארד להצילו מיד מצרים!"..

הצרה הגדולה ביותר של דורנו, ויתכן שהיא המערכת את הגאולה, רחמנא ליצלן - שאנו שלווים ורגועים, שאיננו זועקים. שאיננו מודעים לרדידות הרוחנית, לתלישות מהמורשת המושרשת. לחושך המכסה ארץ, לערפל המטשטש חושים.

גם אם לא נרבה בשיעורי תורה אלא כדי לראות כמה גדולה ורחבה היא וכמה אנו רחוקים מידיעתה. כדי להפליט מפינו ומליבנו אנחה - זיינו. כי האנחה - תחילת הגאולה היא!

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

שיעור פרשת שמות, תשס"ח, בחדר הלימודים של מוסד הרבנותא, ירושלים

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה". שער ג פרק: נד.

נד. וחייב אדם לחשוב מחשבות

להעלות עצות הגונות ומתוקנות לחברו, וזה אחד מעיקרי דרכי גמילות חסדים, שנאמר (משלי כז, ט): שמן וקטרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפש.

העצה לא חייבת להיות רק לגבי דברים גדולים, כמו 'קניית בית', שייך להטיב לחבר גם בעצות פשוטות. אישה שיודעת לבשל יכולה לעזור לחברתה בענין הבישול, ואישה שיודעת לכבס יכולה להעביר ידע לחברתה לגבי הכיבוס, ואישה שיודעת לסדר... **לדוגמא**, כשזורקים אשפה לתוך הפח בבית, לא לשים בתוך הפח קופסא ריקה ועל ידה מסביב הזבל, אלא להכניס את הזבל לתוך הקופסא הריקה, ואז יוכלו למלא את הפח יותר...

לא צריכים לחכות עד שהחבר יבא אליך, אלא לשבת ולחשוב מה אפשר לעשות לו טוב. ספרתי לכם על הרב משקובסקי זצ"ל שהוא אמר לאבא שלי ז"ל: "אני חושב שיש לך זכות בביטוח לאומי". והרב הוסיף ואמר לאבי ז"ל "שהוא יברר לוי". בשביל הרב זה היה מלחמה לחשוב על החבר, הוא היה צריך להלחם עם עצמו כדי להתנתק מהלימוד ולחשוב על החבר...

עד היכן הדברים מגיעים...

כשאדם מדבר, יודעים לאיזה גבול הוא התכוון. **לדוגמא**, כשהוא רוצה לומר שהוא לא גאון עולם, אז כשהוא מתבטא בדבורו, מבינים אותו. אבל ברגע שהוא עושה עיקום ע"י האף, לא יודעים אם הוא התכוון לעשות לו ביטול גמור כחרס הנשבר, או שהתכוון לומר לו, יש לך טעות במה שאמרו לך, הוא לא כל כך הרבה גאון, הוא התכוון רק למעט קצת מערכו.

ע"י תנועת האף לא יודעים מה כוונתו, יוצא א"כ, שזו עוולה גדולה לעקם אף. ולאז דווקא ע"י תנועת האף, אפילו ע"י תנועת היד או הפנים, כי החבר לא יודע שכשעושים לו סימנים עד לאיפה התכוונו, האם לגמרי, או רק קצת.

אם שואלים אותו על משהו לתועלת והוא עונה ברמז הוא חושב לעצמו שהוא 'צדיק' בכך שהוא 'שתקן', שהוא חוסך בדבורו... דבר כזה ודאי וודאי שהיה ראוי להרחיב ולדבר בו, כדי להבין עד היכן הדברים מגיעים...

זה מפורסם, (בראשית מט) "כי בָּאֶפֶס הָרְגוּ אִישׁ וּבְרַצְנָם עִקְרוּ שׁוּרִי". לפעמים רק ע"י עיקום של האף הורגים אדם, לפעמים מעקמים את האף על משהו קטן, כי הוא לא רצה לקלקל את הלשון שלו ח"ו, הוא לא רצה לדבר דיבורים אסורים, ולכן הוא עשה את זה עם האף... אבל הבעיה היא, שגם עם האף לא יודעים

המשך יובא בעוד שבועיים א"ה.

<div>בס"ד</div>	<div>מצא את המסתתר</div>
לפרשת	ויחי
<p> ללא פוסים</p>	
מצא 18 מילים בלבד בתפזורת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת .
ל	ל
א	נ
ר	ב
ש	ו
י	א
ב	ו
ק	צ
ע	ה
י	ו
מ	ל
ח	ד
ר	ת
ו	ז
כ	ח
ב	ל
ח	ל
<p> האם מצאת את המשפט:</p> קהלת פרק ג	
מאת: יוגם כל האדם שיאכל ושתה וראה טוב בכל עמלו מתת אלהים היא	

<div>בס"ד</div>	<div><i>אסוניין חאפוטא אסות:</i> קח פסק זמן...</div>
<p> הבוקר/ צהרים/ערב ?</p> <i>א סת איפוח?</i>	
בישיבת 'חכמה ומוסר' שכונת בנה ביתך רח' התאנז 2 רכסים. בנשיאות הרב"ג אברהם טוויל הכהן שליט"א ראש הישיבה.	
לפרטים : הרב נתנאל ירב, טל': 7124735 - 052.	
<i>• פתוח האירוח מיוצרות רק לנרקיס.</i>	
בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט"א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח' אברבנל, בקריית חיים מערבית.	
בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכ"ס "נצר יעקב" ברח' טרניוובסקי 9, קריית בנימין קרית אתא. ע"י אחד מרבני הישיבה.	

רבי יוסף בר מרדכי אוחיון צזוק"ל זזיע"א מח"ס "אבקת רוכל" מחכמי ודייני עיר תורה איתזרראר ותיזנית אשר במדינת מרוקו

כח הכישוף בטל

בעירו של רבינו התגורר גוי שעיסוקו היה מלאכת הכישוף, יהודים רבים חששו מכוחו של מכשף זה, והיו משלמים לו ממון רב כדי שלא יפגע בהם.

לבו הטהור של רבי יוסף דאב לנוכח מצוקתם של היהודים, ולכן גמר אומר בנפשו לעשות מעשה, לבטל כח הכישוף "ובערת הרע מקרבך".

יום אחד עמד המכשף בעיבורה של העיר, וביצע מעשה כישוף שהדהים את כל רואים, החדיר סכין מחודדת לתוך לחיו והוציאה מתוך סנטרו...

רבי יוסף שחלף במקום פנה אליו ואמר לו: "בבקשה, תחזור על פעולה זו בשנית! " המכשף ברוב גאוותו נאות לבקשת הצדיק, הפך רבינו את נעלו, כיסה פניו בבגדו והזכיר שם קדוש.

לפתע בקעו זעקות אימים מפיו של הערבי, כח הכישוף בטל, ולא יכול היה לשחרר את הסכין מתוך פיו. מיד החל המכשף להתחנן על נפשו וחילה את פני הצדיק רבי יוסף שיושיעו מצרתו הנוראה. ואז דרש ממנו רבי יוסף קבל עם ועדה הבטחה נחרצת ששוב לא יציק ליהודים, ולא יטריד מנוחתם.

המכשף שחש כי קיצו קרב, מיהר להבטיח חגיגית שלעולם לא יטול כסף מיהודי. נאות רבי יוסף, הפך שוב נעלו, גילה את פניו הקדושות, ותיכף התרחש הנס והסכין יצאה מתוך פיו של הגוי.

הלכות: ברכת-שעשה לי נס

על איזה הצלה מברכים 'שעשה לי נס' ועל איזה מברכים 'הגומל'. המשך.

אופן ז: ובכל אלו העובדות שהזכרנו לעיל (אופן ו), אם עפ"י מקום עמידתו או ישיבתו וכדו' היה אחד מהמיפגעים פוגעים בו להדיא באופן שהיה מסתכן בחייו, וכבר עושים המיפגעים דרכם אליו, ובדרך טבעית מצויה לא היה שם לב למיפגע שבא לקראתו שעומד ח"ו לקפד פתיל חייו או להכניסו לסכנת חיים, לולי אלקיו שבשמים שהיה בעזרו ובהשגחה פרטית עליו שלח לו אדם שהעיר את תשומת לבו או תפסו וטלטלו והזיזו ממקומו וכדו' וניצל מהסכנה, הרי זה מברך הגומל בשם ומלכות, וברכת שעשה לי נס יאמר בלא שם ומלכות. ואם הצלתו היתה בדרך ניסית היוצא מגדרי הטבע באופן שכל הרואה אמר אצבע אלקים היה כאן, מברך גם שעשה לי נס בשם ומלכות.

אלו הן כללי ברכות הנס והגומל, ובכל אלו לא נגענו לענין חולה שנתרפא, כי בזה אפילו היה במצב של סכנה ממש באופן שאין באפשרות עפ"י דרך הטבע להירפא רח"ל, ובחמלת ה' עליו נתרפא, לעולם אין מברך ברכת 'שעשה לי נס' וכו', אלא הגומל, ואפילו היתה רפואתו בדרך ניסי מוחלט, כי סכנתו והנס שאירע לו היו בגופו ואינם קשורים למקום כלשהו.

ויש להדגיש שכל מה שכתבנו הכא לענין ברכת 'הגומל' היינו למנהג האשכנזים שמברכים הגומל על כל הצלה מכל סכנה שהיא, אבל למנהג הספרדים שאין מברכים הגומל אלא על ארבע דברים הנזכרים בפסוק, למנהגם אין הדברים אמורים הכא אלא לענין ברכת הנס.

א. סעודת מצוה והודיה להשי"ת על הנס

מ"ב סקל"ב: כתבו האחרונים מי שנעשה לו נס יש לו להפריש לצדקה כפי השגת ידו, ויחלק ללומדי תורה, ויאמר הריני נותן זה לצדקה ויה"ר שיהא במקום תודה שהייתי חייב בזמן המקדש, וראוי לומר פרשת תודה, וטוב וראוי לתקן איזה צרכי רבים בעיר ובכל שנה ביום זה יתבודד היהודות להשי"ת ולשמוח ולספר חסדו. ונוהגים לעשות סעודה לאוהביו ומקורביו ולת"ח ועניים בני טובים ולספר הנס ולהודות להשי"ת בשעת הסעודה על חסדיו וכמאמר הכתוב (תהילים ק"ט) אודה ה' מאד בפי בתוך רבים אהללנו, ונאמר (תהילים קיא) אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה, אמנם אם לא ניחא לבעל הנס לפרסם ניסו ברבים או שיש לו סיבה לימנע מכך, די בזה שמשיח את ניסו בינו לבין קונו, כי עפ"י הזוה"ק (פ' בא דף רמ"א ע"א) מוכח שא"צ לפרסמו לפני בני"א אלא בינו לבין עצמו כשעומד לפני קונו.

ונכון לזכור את דברי הזוה"ק (פ' מקץ ר"א ע"ב, בתירוגום ללשוה"ק) "רבי אבא ראה לאחד שאירעו לו כמה ניסים גדולים, ואמר לו האדם ההוא הסיבה לכך כי כל ימיו לא היה אדם שעשה לו כל רעה שבעולם שלא נתרצה עמו ומחל לו, ואם לא היה יכול להתפייס עמו לא היה עולה על מיטתו עד שמחל לו, וכל אלו שציערו אותו לא חשש כלל לרעה והצער שגרמו לו, ולא די בזה אלא שבאותו יום והלאה השתדל לעשות להם טובה, ואמר רבי אבא בודאי ראוי שהקב"ה יעשה לו נס".

א. פתיחה לדיני ברכת 'הגומל'

סעי א', שו"ע: ארבעה צריכים להודות וכו'. הנה, בתחילת סימן זה יש לציין את דברי השו"ע בשני הסעיפים האחרונים של סימן זה, והוא שיש בענין ברכת הגומל הבדל בין מנהג אשכנז למנהג ספרד, והוא בשתי ענינים:

א. למנהג אשכנז אין מברכים ברכת הגומל אלא אם כן הסכנה שכחה ומצויה, ולמנהג ספרד מברכים כל שיש איזה חשש סכנה אפילו סכנה רחוקה.

המשך יובא בעוד כשבועיים א"ה.